

или судској власти, односно независно од тога да ли је реч о генералној норми или њеној примени у форми индивидуалних заповести упућених конкретним лицима.

Уставно судство у низу држава, укључујући Републику Србију, задобија улогу општег контролора законодавства, извршења и ординарног судства. При томе, у све већем броју земаља надлежности уставног правосуђа не само теоријски него и стварно обухватају отклањање повреда устава учињених нормативним актима, законом и другим степенима подуставног права, као и утврђивање и отклањање повреда до којих је у конкретним случајевима дошло било противуставним појединачним правним одлукама било службеним радњама јавне власти. Мада то значи да европски уставни судови све више постају „судови обичних људи“, ипак, они задржавају карактер независних институција које, решавајући изузетно озбиљне, објективне уставне конфликте и надаље заузимају, по речима Г.

Лајбхолца, место на „пресеку права и политике“. С друге стране, ванредно активна улога уставног судства у контроли права довела је до тога да у доктрини све више присталица наилази на становиште да уставно правосуђе представља својеврсну, специјалну власт уставне контроле, која би по својој природи била посебна, „четврта“ грана државне власти.

Виши политички квалитет уставног правосуђа потврђују и његов састав, начин избора и положај његових чланова, не само компетенције, него и начин избора чланова уставног суда и њихов статус у великој мери су стандардизовани. Уједначавање се може запазити како у погледу критеријума тако и начина избора судија. Тенденција је да се избалансирају утицаји законодавне, извршне и ординарне судске власти у одређивању персоналног састава уставног суда. Правничка професија је свакако ексклузивна, али је ипак, без обзира на захтеве стручности, присутна упадљива политизованост избора, јер је утицај формалне извршне власти, мада можда не приметан у јавности, ипак доминантан. Али нагодбе политичких партија, владајућих и опозиционих, или само владајућих, више се не прикривају. Све респектабилне политичке партије заинтересоване су да имају „свог“ судију уставног суда. У пракси се места добијају на основу одавно постојећег „договора“ између највећих политичких партија, што је супротно интенцији Келзена да при именовању судија предност имају стручна над партијско-политичким процењивањима. Политички квалитет уставне јудикатуре може да објасни, али не и да оправда ову жалосну праксу која важи за све уставне судове.

2.1. Функције уставних судова Уставни суд остварује своју функцију заштите устава целином својих надлежности које су му додељене.

Компетенције уставног суда свакако могу бити уже или шире, али су, без изузетка, увек усмерене ка остваривању једног јединог циља – очување приоритета устава, као највише рангираног права у државној јединици. Ближе посматрање омогућава, међутим, да се из ове најопштије функције